ఘటన

అనామిక

గుమ్మంలో కారాగిన శబ్దానికి ఎవర య్యుంటారా? అని కిటికీలోంచి తొంగిచూసింది రాధ. ఆగిన కారులోంచి దిగుతున్న శాస్త్రిగార్ని చూసి– "అరె! రాజ్యం నాన్నగారు" అనుకుంది. శాస్త్రి గారు రాజ్యానికి నాన్నగారే కాక – ఆ జిల్లాకు కలెక్టరు కూడా నన్న విషయం రాధకు తెలియకపోలేదు. కాని – ఆ వేళప్పుడు ఆయన తమయింటికి ఎందుకు వచ్చారన్న సంగతి మాత్రం ఆ పిల్లకు ఆ క్షణంలో తెలియలేదు.

వరండలో వాలుకుర్చీలో కూచుని పేపరు చదువుకుంటున్న సుబ్రహ్మణ్యంగారు కూడా కారాగిన చప్పుడికి తలెత్తక తప్పలేదు. కారు దిగి లోపలికొస్తున్న శాస్త్రిగారి నిదివరకు ఆయన చూడకపోలేదు. ఆయనెవరన్న సంగతి తెలుసుకున్నా – అంతటివాడు తన యింటికి వచ్చాడన్న ఆనందంకన్న, ఎందుకొచ్చాడన్న ఆశ్చర్యం ఎక్కువయ్యింది ఆయనకు దాని నుంచి ఆయన తేరుకోకముందే శాస్త్రిగారు వరండాను చేరుకున్నారు. ఇపుడు ఆశ్చర్యం స్థానే అతిథి మర్యాద చోటు చేసుకుంది. సంభ్రమంతో ఎదురువెళ్ళి – స్వాగతం చెప్పా రాయనకు.

శాస్త్రిగారు మందీ మార్బలంతో రాలేదు. ఒంటరిగానే వచ్చారు. వస్తూనే ఎన్నాళ్ళ నుంచో ఎరుగున్న చుట్టంలాగా మాటలు మొదలుపెట్టారు మనం – మనం ఒక ప్రాంతం వాళ్ళమేనన్నారు. ఎక్కడిదో బంధుత్వం ఏకరువుపెట్టారు. వారితల్లిగారు వీరి తల్లిగారి తరుపు చుట్టమని తేలింది. ఆమెగారీమధ్య యిక్కడికి వచ్చినపుడీసంగతి తెలిసిందనీ - కార్యార్థినై వచ్చాననీ అన్నారు.

సుబ్రహ్మణ్యంగారుకూడా శాస్త్రిగారి వాక్ప్రవాహానికి ఆనకట్ట వెయ్యలేదు. ఎందుకంటే ప్రస్తుతం ఆయన తన ఆనందాన్ని ఆదుపులో పెట్టుకోవలసి ఉంది. కలెక్టరంతటివాడు తన యింటికి వచ్చి- కార్యార్థినై వచ్చాననీ – కొడుక్కి కన్యాదానం చేస్తాననీ అంటూంటే ఆనందం అవధులు దాటడం అసహజం కాదు ? అయితే, అది బయటపడితే బాగుండదు

జిల్లా కలెక్టరు తమశాఖవాడేననీ– మంచి నిజాయితీ పరుడనీ - విని ఉన్నా, యింత బోళామనిషనీ బంధుప్రీతి కలవాడనీ యింత వరకూ ఆయనకు తెలియదు. కొడుక్కి పిల్లనిస్తానంటూ వచ్చిన ఆయన్ను చూస్తే– "యితను పొరపడటం లేదుకదా? మా స్థితి

వారఫలం

మహేష్

25-7-1975 శుక్రవారం మొదలు
31-7-1975 గురువారం వరకు

మేషం :— ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. మిత్రుల సహాయం లభిస్తుంది. వారం మధ్యలో ఉద్యోగంలో శ్రమ కలుగుతుంది. వ్యతిరేకమైన వార్తలను వింటారు. వారం ఆఖరులో అన్ని వ్యవహారాలు తిరిగి బాగుంటాయి. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుండదు. సాహిత్య కళారంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది.

వృషభం :— వృత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కల్సుకొంటారు. సాటివారిలో గౌరవం బాగుంటుంది. సాహసిక వ్యవహారాలు . లాభిస్తాయి. వ్యాపారంలో ఆదాయం పెరుగుతుంది. వారం ఆఖరులో లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే నష్టం రావచ్చును. స్త్రీలకు— దైవ కార్యాలు నెరవేరతాయి. అధిక వ్యయం జరుగుతుంది.

మిథునం :— మీ కార్యక్రమాలు బాగుంటాయి. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. సజ్జన సాంగత్యం లభిస్తుంది. అధికారుల వలన జరగవలసిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. మీరు యిది వరకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. శుభకార్యాల విషయంలో అభివృద్ధిని సాధిస్తారు.

కర్కాటకం:— ఫలితం లేని శ్రమకలుగుతుంది. సాహసిక వ్యవహారాల్లో నష్టం రాగలదు. వారం మధ్యలో ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. విద్యావైజ్ఞానిక రంగాల్లో మీ కృషి రాణిస్తుంది. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్యభారం పెరుగుతుంది. వినోద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

సింహం :— ఇతరులతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగుంటాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి వారం మధ్యలో ఆందోళన కలుగుతుంది. వృత్తిలో యొవరినీ విశేషంగా నమ్మడం తగదు. వారం ఆఖరులో వ్యాపారంలో అనుకూల వార్తలను వింటారు. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుండదు. సాటి వారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

కన్య :— మీ కార్యక్రమాలకు మార్పులు వస్తాయి. వ్యాపారంలో సాటివారి పోటీ పెరుగు

గతులు తెలిసే వచ్చాడా ?'' అని అనుమానం వేసింది. ఒకవేళ ఆయనకు తెలియకపోయినా తెలియపర్చ వలసిన బాధ్యత తనదీ అను కున్నారు.

ఇంతలోనే అహం మేల్కొంది. మాకు మట్టుకు ఏంతక్కువ ? రెండు మూడు జిల్లాలకు పేరుమోసిన వంశం. ఫలానావారి కుటుంబం అంటే ఎవరయినా సరే ఓహో అనవలసిందేగాని — మరోలా అనేందుకు వీలులేదు.

అయినా ఎంత పేరుమోసిన వంశమయినా తాను ఆంధ్రాబ్యాంకులో ఎకౌంటెంట్‌ను మాత్రమేననీ యిద్దరు పెళ్ళి కావలసిన ఆడపిల్లలకూ నలుగురు మగపిల్లలకూ తండ్రిననీ తన తరువాత యీ కాడినెత్త వలసిన వాడయిన పెద్దకొడుకు రామానికే యిప్పుడీయన పిల్లనీయ వచ్చాడనీ ఆయన మరిచిపోలేదు.

అందుకే తమ స్థితిగతులూ — బరువు బాధ్యతలూ మరోసారి విపులంగా చెప్పారు. ఆలోచించు కోండన్నట్లు. అందుకు శాస్త్రి గారు ముందు ఫెళ్ళున నవ్వారు. తర్వాత న్నారు. ''నాకన్నీ తెలుసునండీ బావగారూ! ఇవన్నీ వాకబు చేశాకే మీదగ్గిరకు వచ్చాను. నాకు మీ సంబంధం చాలా నచ్చింది. ఆమధ్య మీవాణ్ణి క్లబ్‌లో చూశాను చాకులాంటి కుర్రాడు. తప్పకుండా పైకొస్తాడు.'' కాస్సే పొగిడాయన.

''అసలు సంగచ్చెప్పనా బావగారూ! నాకున్నది ఒకత్తే పిల్ల. యింక వెనకా — ముందూ ఎవరూలేరు. ముందు ముందు జీవితంలో కూడా దీనికి వెనకా, ముందూ ఎవరూ ఉండరనుకుంటే నాకు కష్టంగా తోస్తోంది. అందుకే కాస్త అయిన కుటుం బంలో చూసి — నలుగురున్న యింట్లోనే యివ్వాలనుంది. అది కూడా జనంవాపి పిల్ల. ఇంట్లో ఒక్కత్తీ బిక్కు బిక్కుమంటూ ఉంటుందేమో జనం అంటే మొహం వాచి పోయి ఉంటుంది'' ఓ సారి కూతుర్ని గుర్తు చేసుకున్నాడాయన.

లాంఛనంగా ఆయన ఒకసారి కూతుర్ని గురించిన వివరాలు చెప్పాడు కాని-న్యాయానికి అది అనవసరం. రాజ్యంగురించి యింటిల్లి పాదికీ తెలుసు. ఎంచడానికి వీల్లేని పిల్ల. కాని. యిక్కడ యింకో చిక్కు వచ్చి పడింది సుబ్రహ్మణ్యంగారికి. వచ్చిన సంబంధమేమో లక్షణమయినది. కాదనడానికి వీల్లేనిది. కళ్ల కద్దుకోవలసింది. కాని-కొడుకేమో చెల్లెళ్ల పెళ్లిళ్ళయితే గాని-తన మాట ఎత్తద్దని భీష్మించుక్కూచున్నాడు. ఆ మాటఆయనతో ఎలా చెప్పడం? తీరా చేసి ఆ విషయం చెబితే మగపెళ్లివారి బెట్టు చూపిస్తున్నాం అనుకుం టాడేమో! సిగ్గుతో ఆయన ప్రాణం చితికి పోయింది. కాని, తప్పదు. మెల్లిగా నసుగుతూ ఆ విషయం బయట పెట్టాడు.

అది విని శాస్త్రిగారు మళ్లీ యింకోసారి ఫెళ్ళున నవ్వారు. అదయ్యాక, ''భలేవారండి మీరూ! పిల్లనిస్తానన్నాను గాని-తక్షణం పెళ్ళి చేయండని పట్టు పట్టానా నేను! అలాగే కానిద్దాం. అమ్మాయిల పెళ్ళిళ్ళయ్యాకే చెయ్యొచ్చు. ముందు మనం మాత్రం శుభం అనుకుంటే తెరిపి నాకు'' అన్నారు.

అప్పుడు సుబ్రహ్మణ్యంగారు హాయిగా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. ఈ లోగా సంగతి తెలిసిన ఆడవాళ్లు సంతోషంతో సగం-సగం సంభాషణలువింటూ—చెవులిటూ-చేతులటూ పడేసి- చకచకా కాఫీ చేసి పంపించారు. ఏ మాత్రం సంకోచం లేకుండా శాస్త్రిగారది సేవించి— బయటికి వచ్చిన బామ్మగారితో బంధుత్వాలు తిరగేసి-చాలా సేపు ఖబుర్లు చెప్పి శలవు తీసుకున్నారు.

ఈ మాటు శలవులకు రామంవచ్చినప్పుడు రాజ్యాన్ని చూపించి సంబంధాన్ని స్థిరపరచుకో వాలని నిశ్చయించారు.

ఇంటిల్లిపాదికీ యీ ప్రస్తావన ఆనం దాన్ని కలుగజేసింది. రాజ్యం రాధ స్నేహితు రాలు. ఆ పిల్ల కూతురుతో తమ యింటికి వచ్చినప్పుడల్లా — బంగారబ్బొమ్మలాగుంది — దీపంలాంటి పిల్ల — చిదిమి దీపం పెట్టుకో వచ్చు. ఏ యింటి కోడలౌతుందో'' అని మురిసిపోయే రాధ తల్లి, ఆ యింటికే ఆ పిల్ల తన కోడలుగా వస్తుందని తెలుసుకున్నప్పుడు ఆశించని అదృష్టాన్ని అందుకున్నట్టుగా ఆనందించింది.

సాంప్రదాయమయిన కుటుంబాల మీద సదభిప్రాయం—పెద్ద కుటుంబంఅన్న గౌరవం లేకపోతే శాస్త్రిగారు అసలా సంబంధానికి రావలసిన అవసరంలేదు. బామ్మగారు కూడా ఆ సంగతి గ్రహించారు. వీటితోపాటు ఆయన కున్న బంధుప్రీతి ఆవిడకు ముచ్చట గొలిపింది. పిల్లదానిక్కూడా తండ్రి పోలికే వస్తే బుద్ధిమంతురాలే ఔతుంది. అణకువ గల ఆడపిల్ల యింటికోడలయితే ఆ అదృష్టం యింట్లో వాళ్లందరిదీనూ. అను కున్నారావిడ.

సుబ్రహ్మణ్యంగారికితెలుసు. ఆ సంబంధం

తుంది. రావలసిన డబ్బు అందుతుంది. మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. వారం ఆఖరులో మీ తాలూకు మనుష్యులే మిమ్మల్ని వ్యతిరేకి స్తారు. స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుం టాయి. ఆడంబరం కోసం వ్యయం చేస్తారు.

తుల :— వృత్తి వ్యాపారాలు బాగుంటాయి. సాహసిక వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. అనవసరమైన సందేహాలు కలుగు తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో శ్రమ కలుగు తుంది. ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. బంధు మిత్రులను కల్సుకొంటారు.

వృశ్చికం — మీ మంచితనమే మీకు యిబ్బం దిని కలిగిస్తుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవపం బాగుం టుంది.వ్యాపారంలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి నూతన విషయాలను తెల్సుకొంటారు. వారం ఆఖరులో మీరు అనుకొనేది ఒకటి జరిగేది మరొకటి కావచ్చును. స్త్రీలకు— దైవకార్యాలు నెరవేరతాయి.వినోదకాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

ధనుస్సు:— వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు బాగుంటాయి. సజ్జన సాంగత్యం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు వాయిదా పడతాయి. స్థిరాస్తి వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ముమ్ముందు లాభించ గల వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని సాధిస్తారు. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది.

మకరం :— మీ ఆలోచనలు ఫలిస్తాయి. నూతన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. వృత్తిలో అనుకూల వార్తలను వింటారు. సాహసిక వ్యవహా రాలు లాభిస్తాయి. వారం ఆఖరులో అన్ని వ్యవహా రాల్లోను ఫలితం సామాన్యంగా ఉంటుంది. స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. పుణ్య కార్యాలు చేస్తారు.

కుంభం : మీ కార్యక్రమాలు బాగుంటాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి: రావలసినడబ్బు అందు తుంది. వ్యాపారంలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కల్సుకొంటారు. రాజకీయ వ్యవహారాలు బాగుం టాయి. అనుకూలమైన వార్తలను వింటారు: స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. నూతన విషయాలను తెల్సుకొంటారు.

మీనం :— చేజిక్కిన అవకాశాలు కూడా జారి పోవచ్చును. ఉద్యోగంలో శ్రమ కలుగుతుంది. వారం మధ్యలో వృత్తి వ్యాపారాలు బాగుంటాయి. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది. ప్రయోజనం గల సంభాషణలను జరుపుతారు. స్త్రీలకు— కుటుంబ [illegible] బాగుంటాయి. మీ [illegible]

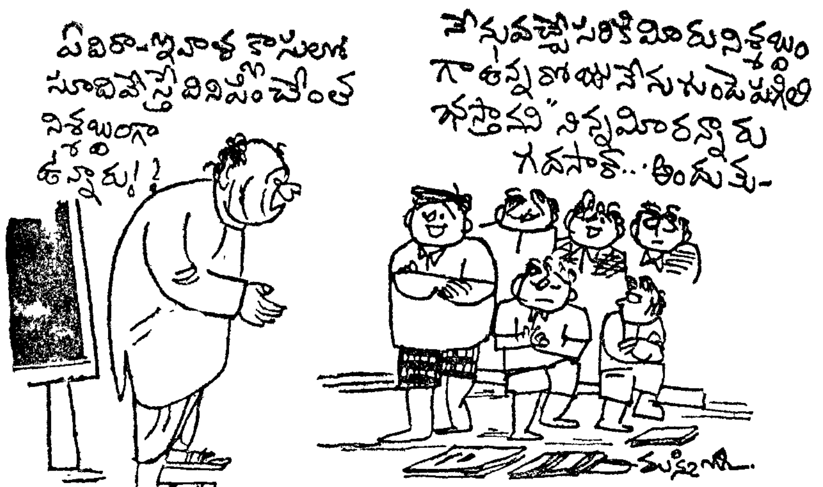

రావడానికి కొడుకు సప్ర ద్రూపం — నాలుగంకెల జీతం — ముఖ్య కారణాలని. అందుకే తన ప్రయోజకత్వానికీ, కొడుకు ప్రయోజకత్వానికీ విలాసంగా చిరునవ్వు నవ్వుకున్నారాయన.

ఆ విధంగా సౌందర్యం - సౌజన్యం రూపు దాల్చిన రాజ్యం ఆ యింటికి పెద్ద కోడలుగా వస్తున్నందుకు యింటిల్లిపాదీ సంతోషించారు. ఒక్క రాధ తప్ప.

మరోప్పుడయితే రాధ కూడా అంతగానో —మరింతగానో ఎంతగానో అంతగా సంతోషించే ఉండేది. కాని యిప్పటి పరిస్థితి వేరు. రామానికి రాజ్యాన్ని యిస్తామంటున్నారని తెలిసినప్పుడు రాధకి ఆనందం కలుగలేదు. "అల్లుడి నోట్లో శని" అన్న సామెత గుర్తుకొచ్చింది.

రాధ కిప్పుడు ఓ పెద్ద సమస్య వచ్చిపడింది. ఆ పిల్లకి యీ సమస్య ఎలా పరిష్కరించుకోవాలో తెలియలేదు. కాని ఒక్కటిమాత్రం తెలుసు ఈ పెళ్లికి అన్నయ్య చచ్చినా ఒప్పుకోడు.

మరో రెండు నెల్లో శలవులకు అన్నయ్య వస్తాడు. అప్పుడు వాళ్లడుగుతారు. పెళ్ళి గురించి యిప్పుడు కాదంటాడు. చెల్లెళ్ళ పెళ్ళిళ్ళవాలంటాడు అలాగే కానిద్దాం. ముందు రాజ్యాన్నచూసి లాంఛనంగా "సరే" అనుకుందాం అంటారు. రాజ్యాన్నిచూస్తే కాదనడానికి కారణం కనిపించదు అప్పుడా బెంగాలీపిల్ల విషయం బయట పెట్టకతప్పదు. పెడితే రాద్ధాంతమూ తప్పదూ! అవును. అసలీ బెంగాలీ పిల్లవల్లే యీ రాద్ధాంతం అంతానూ! ఆలోచిస్తున్న రాధకి ఆ రోజు తను బెంగాలీ పిల్ల ఫొటో చూడటం గుర్తుకొచ్చింది.

* * *

ఘటన

చాలామంది అమ్మాయిల్లాగే ... అమితమయిన అభిమానం: తెలిసీ తెలియని వయసులో ఏ అమ్మాయినయినా సరే "ఈ సృష్టిలో కెల్లా ఉత్తమ పురుషుడెవరు?' అని ప్రశ్నించి చూడండి. నూటికి తొంభై మంది "వెనకటికి శ్రీరామచంద్రుడు ప్రస్తుతం మా అన్నయ్య' అని జవాబిస్తారు. మిగిలిన పదిమందీ శ్రీరామచంద్రుడి మాట కూడా ఎత్తరు. అన్నయ్యంటే ప్రతి ఆడపిల్లకీ ఆ వయసులో ప్రత్యేకమయిన ఓ అభిమానం ఉంటుంది. లోకానికంతకీ ఆదర్శప్రాయుడు వాళ్ళ అన్నయ్యే అనిపిస్తుంది. ప్రపంచాన్ని గురించిన వీళ్ళ అభిప్రాయాలు చాలమటుక్కు వీళ్ళ తాలూకు అన్నయ్యవే అయ్యుంటాయి.

రాధ కూడా మధ్య తరగతి మనస్తత్వం గల ఆడపిల్లే. అన్నయ్యంటే అమితమయిన అభిమానం వుంది. అన్నయ్య ముందెప్పుడూ "అన్నా నీ అనురాగం! ఎన్నో జన్మల పుణ్యఫలం" అనకపోయినా, "అన్నయ్య సన్నిధీ అదే నాకు పెన్నిధీ" అనివెలుగెత్తి పాడక పోయినా ఆ పిల్ల మనసు వాళ్లన్నయ్యకు ఒక సాఫ్ట్ కార్నర్ ఉంది అవసరాన్నిబట్టిఅది స్పందిస్తూ ఉంటుంది.

అలాంటి రాధ ఆవేళ అన్నయ్య జేబులో ఆ అమ్మాయి ఫొటో చూసింది. ముందు యిదేమిటి? అన్నయ్య జేబులో అమ్మాయి ఫొటో? అని ఆశ్చర్యపోయింది. కాస్త—ఆగి ఆలోచిస్తే అమ్మాయి ఫొటోగాక—అబ్బాయి ఫొటో ఉంటుందేమిటి? రైటే అమ్మాయి ఫొటో అందునా అందమయిన అమ్మాయి ఫొటో ఉండటమే కరెక్టనిపించింది.

అప్పుడా పిల్లకింకో అనుమానం వచ్చింది. ఇదుత్తి జేబులో బొమ్మేనా? మనసులో బొమ్మ కూడానా? అని. అనవసరంగా తను అపార్థం చేసుకోవటం లేదుకదా? తెలుగు సినిమాలూ — నవలలూ తెగచూసి — చదివిన రాధకు అపార్థాల సీనులూ వాటి ...రిణామాలూ మనస్సుకి గాఢంగా హత్తుకుపోయాయి. అందుకే ఎందుకయినా మంచిది. యీ జేబులోబొమ్మను గురించి ఓ నిర్ణయానికి వచ్చేముందు అన్నయ్యనోసారి కదిపి చూడాలనుకుంది.

అన్నయ్యకోసం చూస్తే కనిపించలేదు. కాని అమ్మ పెడుతున్న కేకలు మాత్రం వినిపిస్తున్నాయ్! 'చిల్లరడబ్బులు పట్టావే అంటే అంతసేపేవిటే? ఏం చూస్తున్నావక్కడ చోద్యం?" అంటూనూ. "చోద్యమే చూస్తున్నాను. చాలా హృద్యమయిన చోద్యం" అందామనుకుంది. కాని, డొంక కదులుతుందన్న భయంతో తీగ లాగలేదు. అప్పుడు గుర్తుకొచ్చింది. గుమ్మంలో కూరలవాడి నుంచి—చిల్లరుందేమోని వెతకబోవడం, —తీరాచేసి—, వెతకబోవని తీగ ఎదురయ్యింది, పర్సు మడిచేసి జేబులో పెట్టేసింది. పర్సు కొనుక్కునేది చిల్లర పెట్టుకోడానికి కాదన్న నీతిని గ్రహించాక.

రాధ అన్నయ్య వాళ్ల బామ్మ బాసలో దేశంకాని దేశంలో పనిచేస్తున్నాడు. ఈ పొడుపుకథని విప్పుతుంటే అది కలకత్తా అవుతుంది. వీలునిబట్టి ఏటా—ఒకటి రెండు సార్లు యింటికి వస్తుంటాడు. అతను వస్తున్నాడన్న ఆనందం యింటో వాళ్లకి ఎంతోసేపు నిలవదు. అతను జనంమనిషి. ఎప్పుడూ చుట్టూ పదిమందిని పెట్టుకు తిరిగితేకాని — తోచదు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అన్ని ముఖ్యకేంద్రాల్లోనూ అతని స్నేహితులున్నారు. రామదాస్ మోటార్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ బ్రాంచిల్లాగా.

శెలవుమీద యింటికొచ్చిన అతన్ని యీ మిత్రప్రేమ యింట నిలవనియ్యదు. తన శెలవు సమయాన్ని మితులకూ యింట్లో వాళ్లకీ 2 : 1 నిష్పత్తిలో పంచుతాడు. శెలవు మొత్తం మూడింట రెండువంతులు సంచార కార్యక్రమానికే సరిపోయేది అతనికి.

ఇంట్లోవాళ్ళకి యిది కిట్టలేదు అనిపిస్తుంది అద్దాల్లో బిడ్డడు కాదు కన్నా నయా స్నే చెప్పారు

ఫలితంగా రాము సంచార కార్యక్రమం రద్దయింది. దానిస్థానే మిత్రుల సమావేశ కార్యక్రమం రూపు దిద్దుకుంది. రామం శెలవు వివరాలూ అతని కార్యక్రమం యిప్పుడు వాళ్ల నాన్నకన్న ముందు, వివిధ కేంద్రాలలో ఉన్న మిత్రబృందానికి ప్రసారంచేయబడతాయి. అతని శెలవు కార్యక్రమాన్నిబట్టి వాళ్లు శెలవు మంజూరు చేయించుటకు తయారుగా ఉంటారు. టి ఎ, డి .ఎ. లు యిస్తాడో ఏమో మరి. కాస్త అటూ యిటూగా అతను శెలవులకు యింటికి చేరే సమయానికి వాళ్ళూ హాజరౌతారు. ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళు

ఇది రామానికీ, వాళ్లకీ పరస్పరం ఉన్న మైత్రికీ అనుబంధానికీ చిహ్నం అవునో కాదో చెప్పలేంగాని, యివాళ్టి రాధ ఒళ్లు మంటకి మాత్రం ఖచ్చితంగా యిదేకారణం. ఇదివరకయితే కనీసం యింట్లోఉన్న నాలుగు రోజులయినా యింట్లో వాళ్లతో సరదాగా గడిపేవాడు. యిప్పుడూ సరదాకు కొదవేం లేదుగాని యిలా బయటివాళ్లు నలుగురూ యింట చేరేసరికి బొత్తిగా ప్రయివసీ పోయిందనిపించింది.

వరండాలో రామం మరి నలుగురు స్నేహితులూ కలిసి గట్టిగా నవ్వుకుంటున్నారు. గంటన్నరనుంచీ చూస్తోంది రామం యింట్లోకి వస్తాడేమోనని. రాలేదు సరికదా రాధనే పిల్చాడు రెండుసార్లు ఒకసారి పంచ తంత్రంలోని భాగాలు ఏవిటి? ఎవరు రచించారు? అని అడగటానికీ మరోసారి కొంచెం కాఫీ పెట్టిస్తావా? అంటూనూ.

అతని స్నేహితులంతా మంచి అభిరుచి కలవాళ్ళే. రామం కూడా చెల్లెలి యిమేజ్ ఎలివేట్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తుంటాడు స్నేహితులముందు తన చెల్లెలు తెలివయినదీ— చురుకైనదీ అనుకోవడంలో అతనికి తగినంత తృప్తి ఉన్నట్టులేదు నలుగురి ముందూ వాటిని కాస్త కాస్త ప్రదర్శింపజేసి ఆనందించడం అతని హాబీ

మరోసారయితే యిందుకు రాధా ఆనందించేదే కాని యివాళ రాధకి అలాంటి ఆనందం ఏమీ కలగలేదు అన్నయ్య రేపు వెళ్ళిపోతాడు. మళ్ళీ చాలారోజుల దాకా రాడు.

ఘటన

పైగా యీ ఉత్కంఠతను ఆపిల్ల భరించలేకుండా ఉంది. ఆమె ఎవరు? జేబులో కెందుకొచ్చింది? బొమ్మజేబులో కొచ్చిందంటే వ్యవహారం ఎందాకా వచ్చిందో ఊహించలేనంత అమాయకురాలు కాదు రాధ. తన పద్దెనిమిదేళ్ళ వయసుకు తగ్గ లోకజ్ఞానం ఆపిల్లకు లేకపోలేదు

మళ్ళీ యింకోసారి చూసింది. ఆ అమ్మాయి ఫోటోని పల్చటి కోలముఖం. ఆర్చిప్పల్లాంటి కళ్ళు. కోఠేరులాంటి ముక్కు.

మశీదులో గణిత శాస్త్ర గ్రంథం

మకున్ (ఎ. పి. ఎన్.) సోవియట్ మధ్య ఆసియా అటానమస్ రిపబ్లిక్కు అయిన కరకల్పకియలోని ఒక మశీదులో ప్రాచీన భారతీయ గణిత శాస్త్ర గంథం ఒకటి దొరికింది ఇది ఒక పార్శ్యగంథం. ఈ గ్రంథానికి ఆ ఒక అనుబంధం కూడా వుంది. అందులో కొన్ని లెక్కలకు ఆన్సరు కొన్ని పద్యాలూ వున్నాయి. వాటి కింద అద్జి జియార్ అనే సంతకం కూడా వుంది.

ఈ ప్రాచీన వ్రాతప్రతిలో వున్న రెండు పద్యాలు పంధొమ్మిదవ శతాబ్దికి చెందిన కరకల్పక కవి అయిన అద్జి నియాద్ కొనిబయేవ్ వ్రాసినవేనని శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ధారణ చేశారు

బుల్లినోరు. చాలా బాగుంది. "ఆలోచన" రూపం దాల్చినట్టుంది.

అయితే అన్నయ్య ప్రేమలో పడ్డాడన్న మాట అన్నయ్యనుఅడిగితెలియాలి. ఆ అమ్మాయి ఎవరో? కథేమిటో పొద్దుటి నుంచి చూస్తోంది. సమయం కుదరటంలేదు. సాయంత్రం రామం బయటకు వెళ్లడాన్కి బట్టలు వేసుకుంటూ రాధని పిల్చాడు "రాధా! కాస్త యీ గళ్ళచొక్కా ఆ తెల్ల స్లాకూ ఉతికి పెట్టవే" పురమాయించాడు.

"పెంట్లేమీ ఉతకక్కర్లేదు(టా?"

"అక్కర్లేదు. అయినా చూడు. స్టాండు మీద మాసినవి ఏమయినా ఉన్నాయేమో, అద్దం ముందునుంచుని ముందుకీ వెనక్కీ నడుస్తూ చూసుకుంటున్నాడు. ఇన్‌షర్ట్ సరిగ్గా కుదిరిందో లేదోనని.

"ఇందాకా జేబులో పర్సున్న పేంట్ చూసానురా. బాగ మాసింది" జాగ్రత్తగా చూసింది రాధ. అన్నయ్య గతుక్కుమంటాడేమోనని. అతని మొహం కనిపించలేదు సరిగ్గా. షర్ట్‌కి వెనకాల వచ్చిన ముడతలు సర్దుకుంటున్నాడు రాము.

పర్స్ మాటెత్తితే మాట్లాడడేం? యీ మాటు డైరెక్ట్‌గానే అంది. "నీ జేబులో బొమ్మ చూసానురా! యిందాకా!"

రామం యీ మాటటుతిరిగాడు. నవ్వుతో మొహం వెడల్పయింది.

"ఎలా ఉంది?" అడిగాడు.

"బానే ఉంది."

"బానే ఉందా? బ్రహ్మాండంగా లేదూ? నా మటుకు బ్రహ్మాండంగా ఉంది"

"ఎవరా అమ్మాయి?"

"సీత. తెలుసున్న వాళ్ళమ్మాయి."

"ఎవరు వాళ్ళూ?"

"అంటే ఏ యింట్లో అవా?" ఏ పుట్లూ కాదు బెంగాలీస్. నీ కాస్టే వచ్చినట్టు లేదు. ఏం?'

"అది కాదురా, మనవాళ్లకిలాంటివి నచ్చవు. నీకూ తెలుసుగా" మెల్లగా అంది రాధ.

"అవును. నాకు తెలుసు. అయినా నాకు నచ్చింది" దృఢంగా అన్నాడు రామం.

అంటే ఏవిటో రాధకర్థమయింది. అయితే వీడు పరిణామాలు ఆలోచించి మరీ నిర్ణయించుకున్నాడన్న మాట. రాధకి ఆ విషయమై మరేం తరచ బుద్దెయ్యలేదు. అందుకు అవకాశం కూడా దొరకలేదు. బయటినుంచిరామం ఫ్రెండ్ ఎవరో అరుస్తున్నాడు. "ఏరా! యింకా తెమల్లేదూ? కొంపదీసి యిప్పుడు మనం వెడుతున్నది పెళ్లి చూపులకు కాదుకదా?"

అతనికి తెలిసినట్టు లేదు. వీడింక పెళ్లి చూపులు చూడక్కర్లేదనీ. అసలు ఎవరికి మాత్రం తెలుసు? వీడు యిలాటి నిర్ణయం తీసుకుంటాడనీ? ముందు ఆడపిల్లల పెళ్లిళ్లు అయిపోవాలి. తర్వాతే నాపెళ్లి. అని భీష్మించుకూచున్నాడు. అది చూసి— బాధ్యత తెలిసిన కుర్రాడు అని సంతోషిస్తున్నారు అందరూ. వయసు కూడా ఏమంత

మీరూ లక్షాధికారి
కావచ్చు !

మీ జీవితాలను సుఖసంతోషాలతో గడప డానికి కోరినంత డబ్బును త్వరగా, గ్యారంటీగా సంపాదించుటకు సులభమైన శాస్త్రీయ సూత్రములు తెలుపు పై పుస్తకము వెల రూ. 3/- మాత్రమే. మనిఆర్డరు ముందుగా పంపితే పోస్టేజి ఉచితము వి. పి. పి. పంపబడవు.

వికాస ప్రచురణలు
హిమాయత్‌నగర్, హైదరాబాదు — 29

REGD.
వాడండి ముఖ్యంగా అలస్యమైన
క్రమముగాకాక పోయిన, బాధతో కూడిన,
లేక ఆగిపోయిన బహిష్టుకు
[illegible]
SEALED PACKING. 28 & 14 TABLETS
AVAILABLE AT ALL CHEMISTS
MFRS: SEENU & CO., MADRAS-21

WHEN NATURE FAILS

H New Super eight మరింతఎత్తు, పొడుగు కాగలరు (2నుండి 8అం. వరకు పూచీ)

For Super Heightness

మీరు పొడుగు పెరగ దలచుకుంటే ప్రపంచప్రఖ్యాతి పొందిన మా హైటెక్స్ HYTEX ఔషధాన్ని వాడండి. వయోపరిమితిలేదు. స్త్రీలు, పురుషులు కూడా పుచ్చుకోవచ్చు. HYTEX is a great name and meant for popular people. వెల: బుడ్డి 1 కి (20 Tabs) రు 4-75. పోస్టేజి అదనం 3 Phails (60 Tabs) Rs. 14-25. Postage free.

SCIENCE HAS SOLVED THE PROBLEMS

STOP GREY HAIR చిన్నవారుగా అగుపించండి. మీరు చిన్న వారైనట్లే మీకుఅనిపిస్తుంది. (Feel) Unobtainable anywhere else in the world. సంవత్సరాలుగా జరిపిన పరిశోధనా ఫలితమైన బాల్ కాలా తేల్ BAL KALA TEL New Brilliantine Hair Colour అద్భుతముగ తెల్లజుట్టును శాశ్వతంగా నల్లనిదిగా చేస్తుంది. వెల: బుడ్డి 1కి Rs. 4 only. పోస్టేజి అదనం. 3బుడ్లు Rs. 8 80 పోస్టేజి ఉచితం. తల తెల్లగాగాని, రంగువేసినట్లుగాని అగుపించదు. షరా: ఉత్తరాలుఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

M/S. VICTORIA COMMERCIAL COY, A.M.W. (7/75) Flat Door No. 3883X, Beat No. 1, Ambala Cantt-133001 (N.I.)

ఘ ట న

మించిపోలేదు కనుక ఎవరూ తొందరపడటం లేదు. విషయం యిదీ అని తెలిసినప్పుడు యీ సంతోషం ఏ విధంగా రూపాంతరం చెందుతుందీ? అని ఆలోచిస్తోంది రాధ.

అయినా రామం నిర్ణయంలోని నిజాయి తీని సుర్తించకపోలేదు రాధ. తన దారి తను చూసుకుని - మనసుకు నచ్చిన పిల్లను మను వాడితే వచ్చే పరిణామాలు వాడూ ఆలో చించే ఉంటాడు. తన చర్యల ప్రభావం చెల్లెళ్ల పెళ్లిళ్ల మీద పడకూడదనుకున్నా డన్నమాట. అందుకే చెల్లెళ్ల పెళ్లిళ్లే ముందు అంటున్నాడు. బాధ్యత లేకపోవడం ఏమిటి? తక్షణం తన ఆలోచన అమలు పరుస్తానంటే మాత్రం అడ్డే దెవరు? అన్నయ్యకు మంచి విచక్షణ ఉంది. అనుకుంది రాధ.

కాని రాధకి యీ వ్యవహారం సంతృప్తి కరంగాలేదు. అన్నయ్య ప్రేమించి — పెళ్లి చేసుకోడంలో ఆ పిల్లకి ఏ ఆక్షేపణా లేదు. కాని ఆ అమ్మాయి కనీసం మన భాషది కూడా కాదే? ఆవిడ రాకవల్ల కుటుంబంలో ఏ మాత్రం ఆనందం ఉంటుందో? అనిపిం చింది. కాని ఆ పిల్ల అన్నయ్య మనసుకు నచ్చిన పిల్ల. ఈ పెళ్లి జరగడంవల్ల కుటుంబంలో ఎంత మనస్తాపం ఏర్పడు తుందో — జరగకపోవడంవల్ల అన్నయ్య జీవితంలో అంతకన్న ఎక్కువ వెల్తి ఏర్పడచ్చు. ఈ పెళ్లి జరిగితే కలిగేది కుటుంబంలో తాత్కాలికమయిన కలతలూ—మనస్తాపమూ. జరగకపోతే అన్న య్యకు శాశ్వతమయిన మనస్తాపం కల్గదూ? అది మిగిలిన వాళ్ళకి మాత్రం ఆనందమా? ఆలోచిస్తే ఎలాగనయినా ఈపెళ్లి జరగడమే మంచిదనిపించింది. రాధకి.

అప్పుడు రాధ ప్రేమతత్వం—దాని వైఫ ల్యానికి పరిణామాలూ మరికొంచెం పాక్షి— కంగా ఆలోచించి ఉండవలసింది, కాని, రాధకి అప్పుడు తెలుసున్న ప్రేమికులు దేవదాసు— మజ్నూల వంటి వారే. మామూలు సుబ్బా రావులూ రామారావులూ కాదు. అందుకే వాళ్లన్నయ్యను భగ్నప్రేమికుడిగా ఊహించుకో లేకపోయింది. ఆ ఫొటో సంగతి యింట్లో ఎవరికీ చెప్పలేదు.

* * *

అదీ బెంగాలీ అమ్మాయి కథ. ఇప్పుడు రాధకి సమస్య వచ్చిపడింది. రాజ్యం విషయం అన్నయ్యదాకా వస్తే బెంగాలీ పిల్ల విషయం బయటికి రావడానికి యిది సమయం కాదు.

తనకు తెలుసు. నాన్న బెంగాలీ పిల్లన చేసుకుంటానంటే చచ్చినా ఒప్పుకోరు. ఆయన సాంప్రదాయవాదం పట్టుదలా తానెరగనిది కాదు అలాగే అన్నయ్యనూ. రక్తంతోపాటుగా నాన్నగారి పౌరుషం, పట్టుదల కూడా వాడికి వంటబడాయి.

అసలు అన్నయ్య యిప్పట్లో ఈ విషయం బయట పెట్టదలుచుకోలేదు ఇప్పుడు వచ్చిన యీ సంబంధంవల్ల ఆ సంగతి బయటికివస్తే అన్నయ్య నిరీక్షణకూ విచక్షణకూ ప్రయో జనముండదు. ఇప్పటినుంచీ యింట్లో కలతలు ప్రారంభమౌతాయి ఎలాగయినా సరే యీ విపత్కర పరిస్థితుల నుండి కుటుం బాన్ని కాపాడాలి.

నిజానికి యీ పరిస్థితి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఏర్పడక తప్పదు కాని — యిప్పుడే యింకా ఒక్క ఆడపిల్ల కయినా పెళ్లికాకుండానే — యింత తొందరగా యీ విషయం బయట పడటంవల్ల ఎవరికి ఎటువంటి ప్రయోజనం లేకపోగా యింట్లో అనవసరంగా గొడవలు మొదలవుతాయి ఏం చెయ్యాలి? ఆలోచి స్తున్న రాధ ఆకాశంకేసి చూసింది. ఆకాశం ఆలోచన చెప్పింది రాధ ఆచరణలో పెట్టింది.

* * *

శాస్త్రిగారమ్మాయి పెళ్ళివార్త విన్న యింటిల్లిపాదీ — నిశ్చేష్టులయ్యారు. అంత మర్యాదస్తుడయిన పెద్దమనిషి మంచీ — మర్యాదా లేకుండా ఆడిన మాటకు కట్టుబడ కుండా యింకో సంబంధం చూసుకుని కూతురికి పెళ్లిచేస్తున్నాడంటే నమ్మలేక పోయారు ముందు.

శాస్త్రిగారు చేసిన పని గొప్ప అవమా నంగా తోచింది. ఎందుకిలా చేసినట్టు? ఎదుటపడి నాలుగూ అడిగి కడిగేసి యింత గడ్డెట్టాలనుకున్నారు. దీనంతేదో తేల్చుకోవా లనుకున్నారు సుబ్రహ్మణ్యంగారు. అలాచెయ్య డానికి అహం అడ్డొచ్చింది. మాట్లాడ కూరుకున్నారు. నయమే యిద్దా కలెక్టరు గారు తమకు కూతుర్నియ్యొచ్చాడన్న విషయానికి తగినంత ప్రచారం జరగలేదు' అని సరిపెట్టుకున్నారు. రామానికి మాత్రం యీ విషయం తెలియకూడదని తగినంత కట్టుదిట్టంకూడా చేశారు.

హైదరాబాద్ నోట్ బుక్ —తిరుమల రామచంద్ర

హిందీ స్వరూపంపై సంగోష్ఠి :

ఏ భాషయినా అధికార భాష కావాలంటే అది చెల్లవలసిన ప్రాంతంలోని వివిధ భాషా సంప్రదాయాలను, సంస్కృతిని, పదాలను కూడ సొంతం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. హిందీ, సంపర్క భాషగా ప్రకటితమయి మూడు దశాబ్దాలు కానున్నా దేశంలో పాతుకు పోకపోవడానికి కారణం ఏదైనా, అది పాతుకుపోలేదు. అధికార భాషా కమీషన్ అధ్యక్షులు శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అన్నట్టు స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించిన నాడే హిందీ లింక్ భాషగా ఉంటుందని నెహ్రూ ప్రకటించి ఉంటే ఇప్పటి సమస్యల ప్రాదుర్భావమే ఉండేది కాదు. జూన్ 27, 28, 29 తేదీలలో దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచార సభ ఆంధ్ర శాఖవారు ఖయిరతాబాద్‌లోని తమ కార్యాలయములో సంగోష్ఠి ఏర్పాటు చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విద్యాశాఖ కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్ సంగోష్ఠికి అధ్యక్షత వహించగా, విద్యాశాఖామాత్యులు శ్రీ మండలి వెంకటకృష్ణరావు ప్రారంభించారు. మొదటినాటి ఉదయం గోష్ఠికి శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి అధ్యక్షత వహించగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్కూళ్ళలో ద్వితీయ భాషగా హిందీ బోధనం, కార్యక్రమం, పాఠ్య పుస్తకాలు అనే విషయం, ఆనాటి సాయంకాలం గోష్ఠిలో విద్యాశాఖ డైరెక్టరు శ్రీ వి. రామచంద్రన్ అధ్యక్షతన హిందీ పండితులు ప్రశిక్షణ కోర్సు, 28 ఉదయం శాసన సభ ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ అధ్యక్షతన జరిగిన గోష్ఠిలో హిందీ పండితులసమస్యలు, ఆనాటి సాయంకాలం మాజీ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ గోపాల్ రావ్ ఎక్బోటే అధ్యక్షతన జరిగిన గోష్ఠిలో రాజ భాషగా హిందీ స్వరూపం అన్న విషయాలు చర్చించబడ్డాయి. చర్చలలో రాష్ట్రం లోని వివిధ ప్రాంతాలనుండి ఇతర రాష్ట్రాల నుండి ప్రత్యేకాహూతులుగా వచ్చిన 90 మంది విద్వాంసులు పాల్గొన్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ చేసిన తీర్మానాలను ఆమోదించడానికి 29 న జరిగిన సమావేశానికి శ్రీ వి. పి. రాఘవాచార్యులు అధ్యక్షత వహించారు. సమావర్తన (ముగింపు) సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగిస్తూ, ఈ సంగోష్ఠి చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, హిందీ సంస్థల ప్రతినిధులూ గల సమన్వయ సంఘం పరిశీలించి తగు నిర్ణయాలు చేస్తుందని "మన రాజ్యాంగంలో నిర్దేశించిన ప్రకారం హిందీ భాషా స్వరూపం ఉండి తీరవలసిందే ఇందులో ఎట్టి అరమరికలూ ఎవ్వరికీ ఉండకూడదు" అన్నారు.

. స్వాతంత్ర్యోద్యమంతో పాటు వికసించి, గాంధిజీ వంటి నాయకుల అండన అభివృద్ధి పొందిన ప్రస్తుతం శ్రీ వేమూరి ఆంజనేయశర్మ, శ్రీ వేమూరి రాధాకృష్ణమూర్తి, శ్రీ ఎం. వి. పాపన్నగుప్త, శ్రీ వి. వి. రాఘవాచార్యులు వంటి కార్యదీక్షితుల లకుంఠిత సేవతో ఏటా 50 వేల మందిని పరీక్షలకు పంపుతూ, ప్రాంతీయ సాహిత్యాలను హిందీవారికి ఆమోతలిస్తున్న దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచార సభ ఆంధ్ర శాఖ కార్యక్రమం వివరిస్తూ ఆంధ్రశాఖ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎం. వి. పాపన్న గుప్త చెప్పిన స్వాగత వచనాలతో, కార్యదర్శి శ్రీ వేమూరి రాధాకృష్ణమూర్తి ధన్యవాదాలతో సంగోష్ఠి సమాప్తమయింది. ఈ సంగోష్ఠి ప్రత్యేకత హిందీ ప్రచారసభ భవనాల తాపీమేస్త్రి శ్రీ సుబ్బారావును సన్మానించడం. ఈ వూహ తోచినందుకే సభవారిని అభినందించాలి.

శ్రీ అబ్దుస్సలామ్‌ఖాన్ వ్యాసం :

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాజీ పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరు జనరల్ శ్రీ అబ్దుస్సలామ్‌ఖాన్ "పోలీస్ జర్నల్"లో వ్రాసిన ఒక వ్యాసం 1973లో ఉత్తమ వ్యాసంగా పరిగణితమై భేశీయాంగ శాఖ బహుమానం పొందింది. ఈవ్యాసం 1973 జనవరిలో "ఇండియన్ పోలీస్ జర్నల్"లో ప్రచురితమయింది. పేరు "ది మిస్టీరియస్ డబుల్ మర్డర్ కేస్ ఆఫ్ సికిందరాబాద్" దీనిని ఈయన పోలీసు కమిషనర్‌గా ఉన్నప్పుడు వ్రాశారు.

ఉపశ్రుతి :

"నరత్వం అన్విష్యతి సృగ్యతేహి తత్" అనే సూక్తి శాకుంతలంలో లేదని మీరు వ్రాసి పరీక్షకులపై అభాండం వేశారే? న్యాయమా? అని చౌకాంబా ఎడిషన్‌లో ఉందే!" అన్నారు నాలో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం సంస్కృత శాఖ తాత్కాలికాధ్యక్షులు డాక్టర్ మోదగహేశ్ లాల్కే.

"నిజమే సార్. ప్రాచీన గ్రంథాల భాగాలు, పాఠ్యంగా నిర్ణయించేటప్పుడు విస్తృతప్రతుల లోనివి గ్రహించాలి గాని, ఏకదేశంగా ఉన్నవాటి నుంచి గ్రహించరాదని మతం. ఇరవయి ప్రతులలో కనిపించక, ఒక ప్రతిలో ఉంటే చాలునా?" అని తప్పుకున్నాను.

అయినా యింట్లో వాళ్ళందరికీ ఓ అనుమానం పీకుతూంది. కిట్టనివాళ్ళు ఎవరయినా ఏమయినా చేసారేమోనని లేకపోతే ఆవాళంత ఆప్యాయంగా మాట్లాడిన మనిషి యిలా ఎందుకు చేస్తారూ? అని. శాస్త్రిగారిని కూడా గట్టిగా ఏం అనుకోలేక పోయారు అప్పుడనుకుంది రాధ, యింటి దొంగని యీశ్వరుడయినా పట్టలేడన్నది నిజమేననీ.

రాజ్యం సంబంధం తప్పిపోయిన విచారాన్ని రాధకు సంబంధం కుదిరిన సంతోషం మింగేసింది. ఇంట్లో అందరూ చాలా హడావుడిగా వున్నారు. రామంకూడా నెలరోజులు శలవు పెట్టేసి వచ్చాడు అంత సంతోషంలోనూ రామం ఓ రోజునన్నాడు "అమ్మా రాధెళ్ళిపోతే ఏం తోస్తుందే యింక యింటికొస్తేనూ?" అని.

ఘటన

అప్పుడనుకుంది రాధ. నిత్య జీవితంలో అన్నా చెల్లెళ్ళు అనుబంధం యిలాటి చిన్న మాటల్లోనే ప్రకటితమౌతుంది. దీన్ని ప్రకటించడానికి "బంగారుతల్లీ! నా చెల్లెలు" అని పాడనే అక్కర్లేదు. ఈచిన్న మాటల్లోనే అంత అర్థమూ-అంతకన్న మించినదీ ఉంది, అని. అలా అనుకుంటూంటే ఆ పిల్లకు కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి.

రాధ భర్త ఆనందరావు రామానికి బాగా నచ్చాడు. మనిషిలాగే యితని అభిరుచులూ అందమయినవే అనుకున్నాడు. దేవకీ—వసుదేవులను వెంటేసుకు ఊరేగిన కంసుడిలా తిరిగాడు రామం వాళ్ళిద్దరినీ వెంటేసుకుని. అలాటి సమయంలోనే తెలిసిందట కంసుడికి. తన మరణకారకుడు వాళ్ళవల్లే పుట్టబోతున్నాడని. ఇక్కడకూడా అలాటిదే ఒకటి జరిగింది. అంత ప్రమాదకరమైనది కాదు. కాగా తెలిసింది రామానికీ కాదు.

రాధకూడా కృష్ణార్జునుల్లా కలిసిపోయిన బావమరదులను చూసి ఆనందించింది. ముగ్గురూ కలిసి వెడుతున్నా, ఒక్కొక్కసారి వాళ్ళు రాధ ఉనికిని కూడా విస్మరిస్తున్నారు. ఇందుకు రాధేం బాధపడ లేదు రాధ బాధపడిందల్లా రామం నీత ఫొటో ఆనందరావుకి చూపించినప్పుడే. అదికూడా రామానికి బవగారి దగ్గిర దొరికిం లేనందుకు కాదు. అది ఒక మందు తాలూకు ఎడ్వర్టైజ్‌మెంట్ ఫొటో అయినందుకు. దాని తాలూకు మెడికల్ జర్నల్ తనెన్నడూ చూడనందుకు. ఆఖరికి అన్నయ్య తనతో అనవసరంగా వేళాకోళం ఆడినందుకు.